

ВОГОНЬ ОРЛИНОЇ РАДИ

4. 118

жовтень - грудень

1998

Вогонь Орлиної Ради

1

ДОРОГІ БРАТЧИКИ Й СЕСТРИЧКИ !

У попередньому випуску нашого журналу ми згадували, як збігаються три важливі для нас дати ювілеїв: 75-ліття УПН, 50-ліття журналу новацьких виховників "Вогонь Орлиної Ради" і 50-ліття "Орлиного Круга". Останні Збори Конференції Українських Пластових Організацій (КУПО) доручили, щоб ці ювілеї гідно відзначити в цілому Пласті.

Сьогодні хочемо поділитися з Вами радісною вісткою, що Орлиний Круг в Україні плянує

МІЖКРАЙОВИЙ ЗЛЕТ НОВАЦЬКИХ ВИХОВНИКІВ

який мав би відбутися в місяці серпні, наступного, 1999-го року. Хочемо відбути той злет в околицях: Сокіл, Остодір, Підлюте тобто там, де таборувало новацтво в часах найбуйнішого свого розквіту перед I-ою світовою війною.

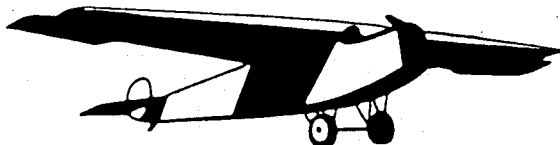
До участі в Злеті є запрошені всі теперішні й бувші братчики й сестрички. Пора нам уже тепер почати думати про радісну зустріч з усіма тими, хто присвятив свою працю для добра наших найменших. А коли засядемо при новацькому вогнику, то серцем з'єднаємося з цілою великою родиною Сірих Орлів, які вчать літати цікавих орленят.

До швидкої зустрічі!

Щиро вітаю Вас:

СКОБ!

Сергій Орел Орел

Профільний портрет новацького виховника.

СІРИЙ ОРЕЛ МІКО - ЕМІЛЬ ГРИМАЛЯК

(Посмертна згадка)

На своїй рідній землі, у Стрию, на 89-му році життя відійшов на Вічну Ватру видатний новацький виховник, що в своєму самотньому житті старався здобувати якнайбільше знання і передати його у своїй педагогічній професії своїм учням, не говорячи вже про дію в Орлиному Крузі та в УПН загалом. Покійний Сірий Орел Міко народився 7 вересня 1908 в с. Пруси (теперішня назва: Бистриця), біля Самбора, Львівської області. Закінчив "кнабенбюргершуле" в Дрогобичі, а середню освіту в Самборі. Став працювати учителем та вести громадську діяльність у Просвіті та в кооперації. Щоб поширити свої педагогічні знання, поїхав до Варшави навчатися на Вищих учительських курсах. По їх закінченні в 1935 р. дістав працю викладача української мови в школі в Підбужі б. Дрогобича й рівночасно виконував обов'язки інспектора в "огнісках методичних". Співпрацював він із журналами: "Шлях Виховання і Навчання" у Львові під псевдонімом Вагрик та "Світ Молоді" під редагуванням Ірини Вільде (Коломия). У 1939 р. зорганізував "Районний Відділ Народної Освіти" і став його завідуючим. Та це не зупинило його на шляху підвищення педагогічних кваліфікацій і він став навчатися в Пед-Інституті ім. Івана Франка в Дрогобичі в рр. 1940-41. Поробив заходи, щоб докінчити будову 10-літки в Нагуєвичах та шкіл в інших місцевостях. НКО в Києві іменував його шкільним інспектором.

Жорстока війна перервала працю молоді людини в рідних сторонах і так у розквіті життя перемістили його німці в 1944 р. в Німеччину, в якій остаточно опинився в Авгзбурзі, де коротко працював шкільним інспектором, бо в 1949 р. виїхав до ЗСА й оселився в Філядельфії. І так знову довелося покійному Мікові вести життя в новій ситуації, але громадська праця й самоосвітнє скерування залишилися його орієнтиром: спільна дія для зорганізування "Школи Українознавства" при Українським Горожанським Клубі п.н. "Рідна Школа", де й учив і зредагував журнал для молоді "Наша Школа"; студії на Пенсильванському Університеті (Навчання Індустріального Мистецтва), потім у "Ля Саль Університеті" на відділі модерних мов, які закінчив ступенем бакалавра в 1966 р.; студії на українському Вільному Університеті, де здобув ступінь доктора філософії в 1968 р. У своїй педагогічній професії став він викладати німецьку і російську мови та літератури в американських школах: Кадетський Інститут в Бордентавні, Нью-Джерзі, в духовній семінарії в Бордентавні та в школах у Біррінгтон, Н. Дж., де навчав історію Східньої Європи.

На довгому навчальному шляху покійний Міко мав час і на громадську працю, а зокрема на пластове діяння. Приєднався він до Пласту в 1924 р. у Самборі, будучи членом 37-го полку ім. Дмитра Вітовського. У ЗСА в 1952 р. заснував гніздо УПН-ів "Карпатські Звірі" у Філядельфії, а по переселенні до Трентону зформував у 1971 р. 43-тє гніздо "Степовий Вітер". Пл. сен. Еміль Грималєк відбув вишкільний курс О. К. в 1952 р., а вслїд за тим був прийнятий до Орлиного Круга, а вже в 1954 р. став членом проводу О. К. як заступник провідника О. К. із завданням керувати видавничими справами. Виконував обов'язки редактора журналу "Вогонь Орлиної Ради" в рр. 1954-1956, а потім ще раз в рр. 1971-1973. Провадив новацькі табори, вишколював кандидатів на новацьких виховників на курсах Орлиного Круга. Сїрому Орлові Мікові, педагогові, важко було вести реферат УПН-ів у ГПБ та співпрацювати зі зверхником не-педагогом, в рр. 1954-1955. У дні 4 серпня 1957 Сїрий Орел Міко провів IV-ту В. Р. Орлиного Круга на "Пластовій Сїчі", біля Грефтону, Канада. Під час Пластового Конгресу Другого був головою Підкомісії Методики.

Міко цікавився і написав статті на теми: "Виховання - виховник", "Пластова метода", "Гра", "Самовиховання", психологія новацтва. У процесі творення "Захисників рідного вогнища" переглядав їх текст.

Сїрий Орел Міко виявив сильне бажання бути все більше й більше освіченим, зокрема в педагогічній ділянці. У різних ситуаціях буття він старався підвищувати свої педагогічні кваліфікації. Він був вразливий на несправедливо заподіяні прикрості, бо у відносинах між людьми мав сильне почуття справедливості й порядку, тому й його вислів "шукаю порядку в Пласті" був притаманний для нього.

На схилі життя в 1995 р. Сїрий Орел Міко повернувся в Україну, щоб там доживати віку. 15 серпня 1997 р. відійшов на Вічну Ватру в Стрию на 89-му році життя. Хай світла пам'ять про нього ще довго-довго збережеться серед нас!

Старий Орел

Табір "Малі Стрільчики" на Вовчій Тропі в 1954р.
Третій зліва Сїрий Орел Міко,
комендант.

Мудрість Сірих Орлів

ДЕ ШУКАТИ МАТЕРІЯЛІВ ДО РОЙОВИХ СХОДИН?

А. ПЛАСТОВІ ВИДАННЯ:

1. Новацький співаник
2. Майстрування – Д. Беднарського
3. ВОР
 - журнал новацьких виховників
 - виходить квартално
 - теми до даної пори
4. Готуйсь
 - журнал новаків і новачок
 - виходить що два місяці
 - до даної теми
 - не забудьте заглянути в старі числа!
4. Підручники до новацьких проб і вмілостей
 - шукайте в Станиці або в бюрі КПС-и

Б. УКРАЇНСЬКІ ВИДАННЯ:

1. Веселка - тут знаходяться дуже добрі розповіді, багато цікавих загадок і мовних ігор!
2. Різні книжки – збірки народніх казочок, старі дитячі календарі

В. ІНШОМОВНІ ВИДАННЯ:

Але мусимо пам'ятати, що всі пластові зайняття відбуваються тільки в українській мові!

УВАГА !

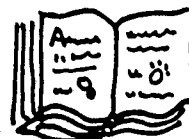
Коли Ви вишукуєте розповідь, пісню, гру, або майстрування поза пластовими виданнями, обов'язково потрібно спитатися:

- Чи цей матеріал
- Є УКРАЇНСЬКОГО ХАРАКТЕРУ?
 - Є ПЛАСТОВОГО ХАРАКТЕРУ?
 - ДОПОМОЖЕ ЗАСПОКОЇТИ ДАНУ ТЕМУ, ЩОБ ОСЯГНУТИ МЕТУ?

ДЕ ШУКАТИ ДОПОМОГИ ?

- ПОДИВИСЯ-
- в бюрі КПС-и
 - в рідних школах
 - в українських бібліотеках
 - у чужомовних бібліотеках
- ЗАПИТАЙСЯ
- своїх батьків
 - учительки
- ПОПРОСИ
- братчика/сестричку
 - гніздового/гніздову
 - ройову маму.

ЩО РОЗКАЖЕМО НОВАЦТВУ?

ЖАР ПТИЦЯ

Було це в давні часи, коли індіанці не знали вогню. Чули тільки, що сила його незвичайна: проганяє холод, у темряві світить, а їжа від вогню стає смачнішою. Стільки й знали про вогонь. Аж оце до індіанського табору прилетіла неждано дивна птиця. Її крила багряніли, наче зоря вечірня, а довгий хвіст палав червоно-синіми блисками жару-вогню. Очі в птиці були теж незвичайні – великі, розумні, наче очі людини.

Побачив птицю старий індіанець, ловець. Схопився з землі й повіг за птицею, щоб її зловити. Птиця крижляла над ним, а потім сіла на галузю, майже над головою індіанця. Він підняв руки вгору, щоб зловити птицю і тоді відчув дивне життєдайне тепло, що спливало від неї. Незмірно здивований тримав руки, підняті вгору і хоч не міг досягти птиці, стояв нерухолий.

Побачили індіанці старого ловця, звіглися докруги нього і здивовано дивилися. Тоді вогниста птиця промовила до них людською мовою:

-Я – жар-птиця, посланець вогню. Прилетіла до вас, щоб принести вам світло й тепло - щоб ви могли зогрітися в холодні дні, щоб могли сидіти при теплих вогнищах, готувати на вогні їжу і роз'яснювати світлом темряву ночі. Приношу вам вогонь. Змахнула жар-птиця вогнистим хвостом і посипалися з нього золотисті іскри.

-Вогонь приносиш?- запитала найстарша жінка племені. -А як ми його дістанемо від тебе? Скажи, чарівна птице!

-Візьміть соснову тріску і діткніться нею мого вогнистого хвоста. Тоді тріска загориться і вогонь назавжди залишиться у вас. Але знайте, що ніколи не зможе здогонити і зловити мене той, хто будь-коли вдіяв щось негідне, погане, нечесне. А тепер, коли вже маєте в руках довгі сповнені живиці тріски, здоганяйте, ловіть мене!

Кинулись індіанці в погоню за жар-птицею. А вона то сідала на гіллі дерев, то неслася понад скелями, то кружляла низько над долиною, де таборувало індіанське плем'я. Ніхто не міг її зловити. Коли один молодий воювник ось-ось був діткнувся вогнистого хвоста, птиця знялася вгору і сказала:

-Ні, ти не зловиш мене! Ти лютий і самолюб! Даремно ганяєшся за мною!

-То я тебе зловлю, вогниста птице!- скрикнула тоді одна жінка. Вона, сильна й метка, швидко помчалась за птицею.

-І ти мене не зловиш!- промовила птиця, сівши на високій галюзі. -Не зловиш, бо в тебе язик поганий – ти ніколи правди не говориш.

-Отож, я спробую!- відізжався старий воювник. -Прилети ближче, вогняна птице!

-Ні і ти мене не зловиш і не здобудеш вогню, бо ти підступом, нечесно забрав у брата свого найкращі стріли до лука.

-Хто ж із нас зможе дістати вогонь? Чи взагалі дістанемо його? - стали питати індіанці.

-Не знаю,- сказала птиця. Може й не дістанете, якщо не буде між вами нікого гідного.

І змахнула птиця вогняними крилами, знялася вгору і злінула на сусіднє дерево. А з недалекого шкіряного вігвamu вийшла молода дівчина. Глянула захоплено на жар-птицю і сумом сповнилося її обличчя.

-А ти не хочеш здобути вогню?- спитала її вогниста птиця.

Дівчина сумно заперечила головою. -Я напевно теж негідна - нічого доброго досі не зробила. І не маю часу щось добре робити. Мущу доглядати свого старого батька, що його буйвол поранив на полюванні.

І сказала тоді жар-птиця: -Отож, це, власне, ти, що робиш добро! Любиш старого, хворого батька і доглядаєш його. Візьми соснову гілку з живицею - дістанеш вогонь від мене!

І злінула птиця зовсім низько, щоб дівчина могла запалити від її вогненного хвоста гілку з живицею. Загорілася гілка ясним і гарячим полум'ям...

З того часу індіанці дістали назавжди вогонь. Так вірять і розказують індіанці племені папагу в Північній Америці.

За індіанською легендою переказав Б. Данилович

КРАПЛИНА РОСИ

Рано-вранці на квітці троянди прокинулася Краплина роси.

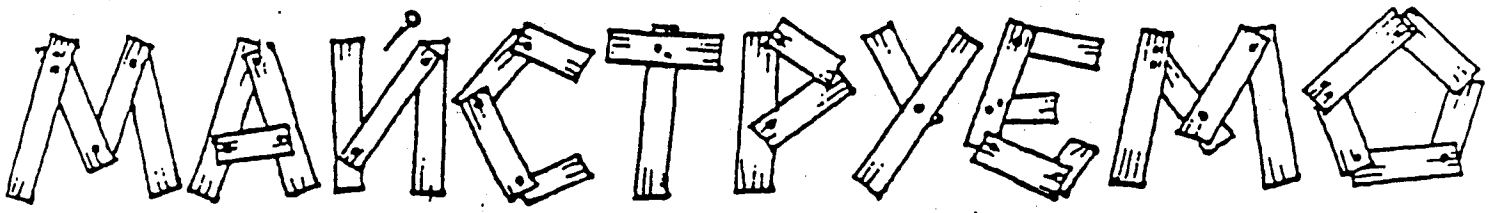
-Як я тут опинилася? - думає Краплина. -Увечері я була високо в небі. І захотілося їй знову в небо.

Пригріло Сонечко. Випарувалася Краплина, піднялася високо-високо у блакитне небо, до самого Сонечка. А там тисячі інших краплинок. Зібрались усі в чорну хмару і затулили Сонечко.

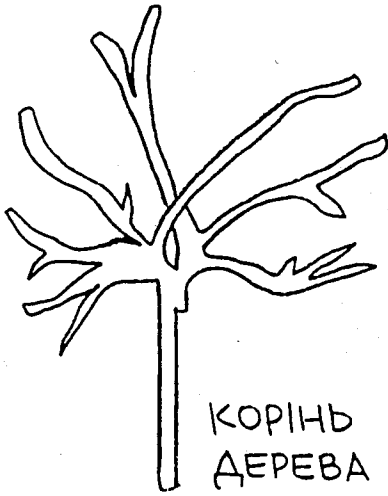
-Чого це ви заховали мене від людей? - розгнівалося Сонечко. І послало на хмару вогненну стрілу. Вдарила вогненна стріла, заgrimів грім. Злякалася чорна хмара й розсипалася. Пішов дощ. Упала Краплина на землю.

-Дякую тобі, Краплино,- промовила Земля. -Я так скучала за Тобою!

Бр. Святослав Олексій

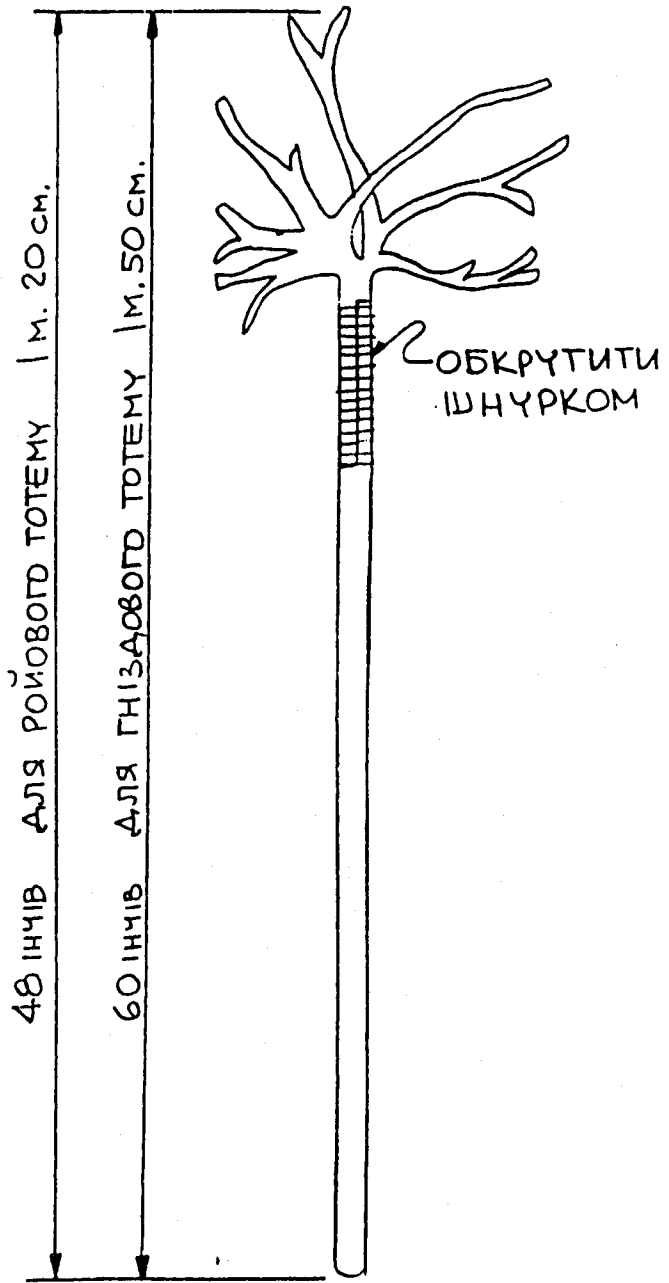
РОЙОВИЙ АБО ГНІЗДОВИЙ
ТОТЕМ З ДЕРЕВА

КОРІНЬ
ДЕРЕВА

ДЕРՋАК

48 ІНЧІВ АЛЯ РОЙОВОГО ТОТЕМУ 1 м. 20 см.

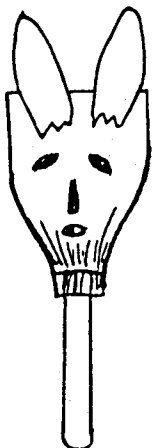
60 ІНЧІВ АЛЯ ГНІЗДОВОГО ТОТЕМУ 1 м. 50 см.

ОБКРУТИТИ ШНУРКОМ

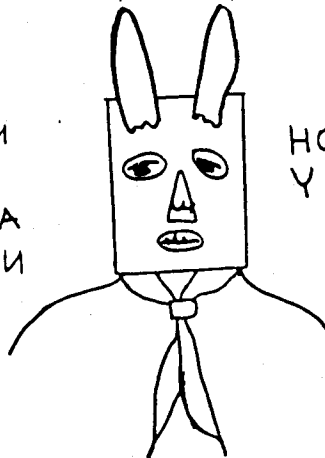
МАСКИ

ДО
ПАПЕРОВОГО
МІШКА
ПРИКЛЕЇТИ
ПАПЕРОВІ
ВУХА

ВСТРОМИТИ
ДЕРЖАК
ДО МІШКА
І ЗВ'ЯЗАТИ

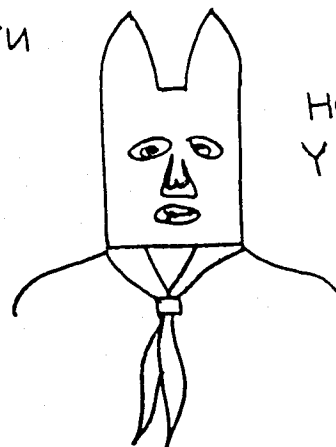
НОВАК
У МАСЦІ

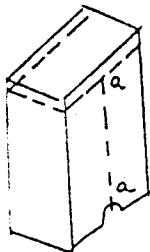
ВИТЯТИ
ВУХА
В
ПАПЕРОВОМУ
МІШКУ

СКЛЕЇТИ
ВУХА

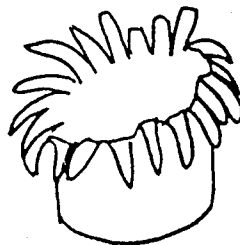
НОВАК
У МАСЦІ

ВІДТЯТИ ДНО ПАПЕРОВОГО
МІШКА І ПРОТЯВШИ
ПО ЛІНІЇ "а-а",
ЗРОБИТИ ПАСОК

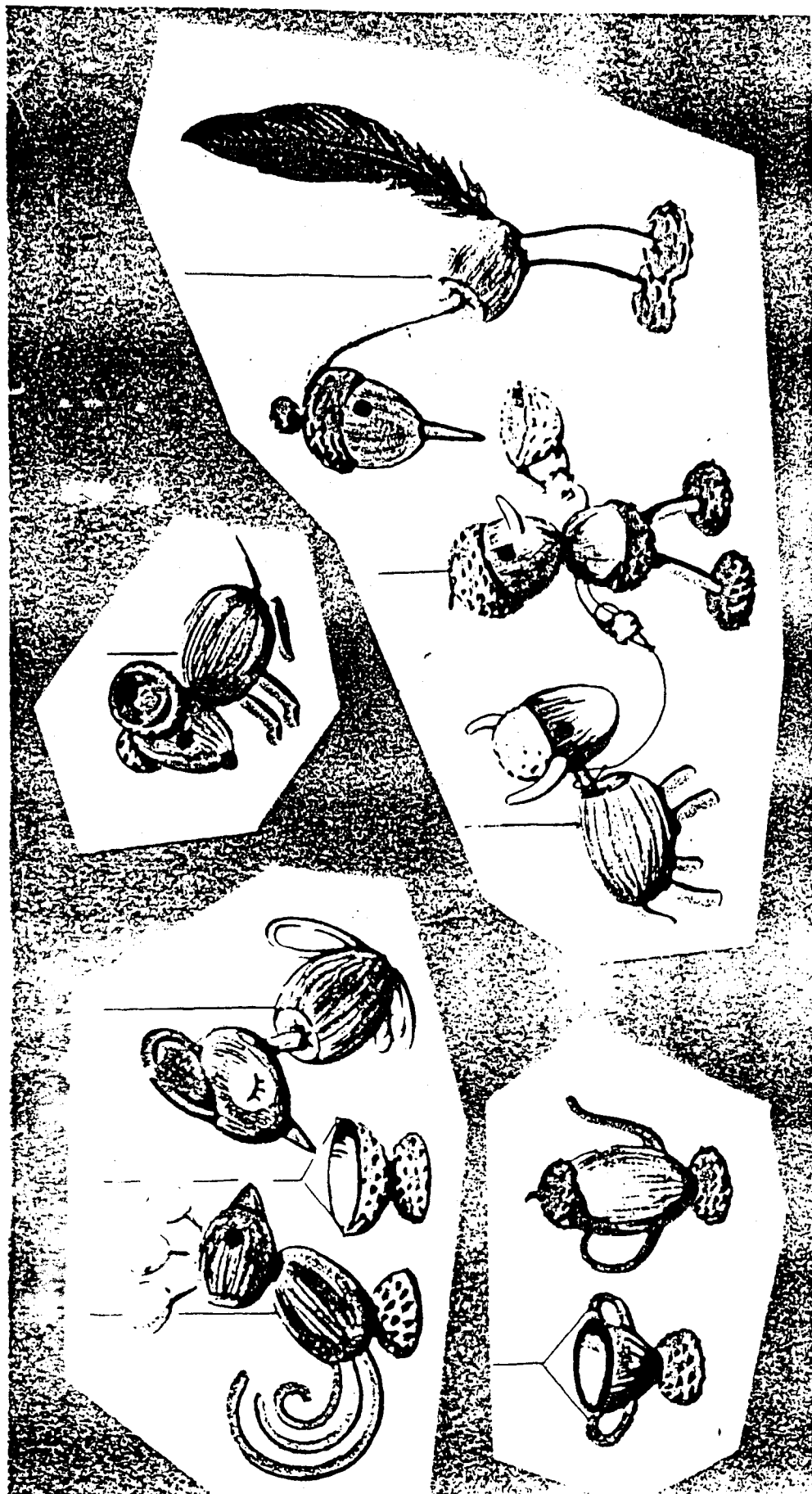
ПРИМІРЯВШИ
ПАСОК ДО ГОЛОВИ,
СКЛЕЇТИ, ПОТІМ
ВИТЯТИ ДОВКРУГІ
ЛИСТКИ

ГОТОВА
ШАПКА

НОВАК У ШАПЦІ

ІГРАШКИ З ЖОЛУДІВ

Якщо жолуді засохли, їх треба на день покласти у воду, щоб вони розбухли і стали м'якші. Тоді треба жолуді з'єднати один з одним тоненькими паличками чи дротинами. Щоб застромити в жолудь паличку чи дротину, слід спочатку в ньому проколоти дірочку шилом, щоб жолудь не розколовся.

З шапочками від жолудів треба бути ще обережнішим,

бо вони дуже крихкі. До жолудів шапочки можна приклеювати клеєм або приліплювати пластиліном.

Кольорові дротики, гарбузове та соняшникове насіння, кукурудзяні зерна, пір'я, тоненькі палички, фарби, «срібний» папір, нитки та інше можна використати як доповнення до жолудів з шапочками і придумати безліч цікавих іграшок.

Діти ¹¹ Співають

Дощик плеще

Andante Народна мелодія

До- щик пле- ще і во- да па- де,
А це Ка- тря до Ган- ну- сі кни- жеч- ку не- се,
А це Ка- тря до Ган- ну- сі кни- жеч- ку не- се.

1. Дощик плеще і вода паде,
А це Катря до Ганнусі книжечку несе /2 р./
2. Гей, Ганнусю, Ти сестричко моя,
Поможи мені читати, бо я ще мала /2 р./
3. І читати і рахувати,
Катрю мила, Катрю любя, будем й писати /2 р./
4. Дощик плеще і вода шумить,
А Ганнуса сестру Катрю читати навчить /2 р./

("РІДНА ПІСНЯ")

БОЖЕ, НА ЗЕМЛЮ НАШУ ПОГЛЯНЬ

О.НИЖАНКІВСЬКИЙ

ВЕЛИЧНО

p І БО - ЖЕ, НА ЗЕМ - ЛЮ НА - ШУ ПО-ГЛЯНЬ ЛА - СКА-ВИМ О - КОМ
f З ВИ - СО - ТИ, В ЧА - СІ НЕ-ДО - ЛІ І СТРАЖ - ДАНЬ, *p* ХТОЖ НАМ ПО-
 МО - ЖЕ ЯК НЕ ТИ?

2. Не стало наших славних князів,
 Що боронили наш рідний край:
 Самі поборем ворогів,
 Лиш Ти, нам, Боже допомагай!

("ЗБІРНИК ПІСЕНЬ")

РОЗПРОШАВСЯ СТІЛЕЦЬ

ПОВСТАНСЬКА ПІСНЯ

Andante meslo
 Повільно з сумом

АРАНЖ.-В ОСЕРЕДУК

Ам Е Е+ Ам
 РОЗ-ПРО - ШАВ - СЯ СТІ-ЛЕЦЬ ЗІ СВО - Б - Ю РІД-НЕ - Ю Й ПО-
 Дм G F G7 C Ам Dm G7
 У - ХАВ ВДА-ЛЕ - КУ ДО - РО - ГУ, ЗА РІД - НІЙ СВІЙ КРАЙ, ЗА СТІ-
 C E7 Ам Dm6 Dm E Ам
 ЛЕЦЬ - КИЙ ЗВИ-ЧАЙ, ПРИЙ-МІВ БІЙ ЗА СВО-Ю ПЕ - РЕ - НО - ГУ. ЗА

2. Ам
 NO - ГУ.

РА 1972
 Ч.1273

("ПЛАСТОВІ І ПОВСТАНСЬКІ ПІСНІ")

Новацький Танок

Ходить гарбуз

Народна пісня

Музична партитура для голосу, що складається з трьох рядків нот. Під нотою вказано відповідні слова пісні.

Хо- дить гар-буз по го- ро- ду, Пи- та- єть- ся
 сво-го ро- ду: Ой, чи жи- ві, чи здо- ро- ві
 всі ро- ди- ці гар- бу- зо- ві.

1. Ходить гарбуз по городу, питається свого роду:
Ой, чи живі, чи здорові, всі родичі гарбузові?
2. Обізвалась жовта диня, гарбузова господиня:
Іще живі, ще здорові всі родичі гарбузові.
3. Обізвались огірочки, гарбузові сини й дочки:
Іще живі, ще здорові всі родичі гарбузові.
4. Обізвались буряки, гарбузові свояки:
Іще живі, ще здорові всі родичі гарбузові.
5. Обізвалась бараболя, а за нею і фасоля:
Іще щиві, ще здорові всі родичі гарбузові.
6. Обізвалась морковиця, гарбузова сестриця:
Іще живі, ще здорові всі родичі гарбузові.
7. Обізався старий біб: Я і здержав увесь рід,
Іще живі, ще здорові всі родичі гарбузові.
8. Ой ти гарбуз, ти перістий, із чим будем тебе їсти?
Миска пшона, шматок сала, от до тебе вся приправа.

Діти стоять колом. Гарно є поробити шапочки, що нагадують городину, що про неї співають у пісні. "Гарбуз" ходить в середині кола і питається співом кожної городини про її здоров'я. Запитана дитина-городина відповідає теж співом. Коли "гарбуз" перепитає всіх, тоді діти хором проспівують останню строфу, повторяють її кілька разів, маршуючи при тому.

ТЕАТР

Учасники: Для старшого новацтва. Паристе число.

Місце: Домівка.

Виряд: Для кожної команди торбинка з різними дрібницями.

Творимо дві команди й даємо провідникові кожної торбинку з різними дрібницями, на пр.: монета, квітка, гумка і т.д. Команди дістають 5 хвилин, щоб підготувати скеч, в якому якимось ужиють кожний предмет із торбинки. Чим більше непридатні предмети, тим краще.

ЗМАГАННЯ НАПЕРСТКІВ

Учасники: Для старшого новацтва. Рівні числом команди.

Місце: Домівка.

Виряд: Соломка для кожного учасника. Наперсток для кожної команди.

Кожний учасник дістає соломку й держить її в роті. Першому з кожної команди кладемо наперсток на його соломку. На знак передають наперстки від соломки до соломки. Котра команда закінчить перша – виграє.

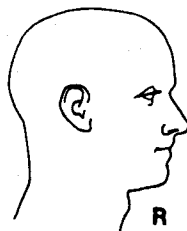
РОЗДЕРТИЙ ЧАСОПИС

Учасники: Для старшого новацтва. Паристе число.

Місце: Домівка.

Виряд: Роздерті (порозтинані) картки часопису.

Ділимо учасників на дві команди. Беремо дві картки з часопису й розрізуємо (або роздираємо) так, щоб кожний член команди дістав один кусок з однієї картки. Тоді кожна команда має зложити свою картку (сторінку). Часопис розділяти або розрізувати так, щоб куски мали нерівномірні форми.

РИТМ

Учасники: Для старшого новацтва. Довільне число.
Місце: Домівка.

Всі плескають ритмічно в долоні. На четвертий удар, перший новак говорить якесь слово, на пр.: "кіт". За чотири удари дальше, наступний новак має сказати слово, що має якесь відношення до попереднього, на пр.: "пес". Хто порушить ритм, виходить із гри. Коли вже всі перейшли, продовжуємо гру з тим, що треба сказати слово на кожний третій удар, потім на кожний другий, вкінці на кожний удар. Останній, що залишився, виграє.

ШУКАЧІ СЛОВА

Учасники: Довільне число.
Місце: Домівка.
Виряд: Для кожного шість карточок.

Кожному грачеві призначаємо число, яке він мусить запам'ятати. Тоді вибираємо для кожного якесь слово зі шістьох букв і кожну з тих букв пишемо на окремій карточці, разом із призначеним спочатку числом. Карточки ховаємо по домівці. Тоді кличемо грачів і кожний має знайти своїх шість карточок та зложити з них слово. Хто це зробить перший – виграє.

Варіант: Кожний грач знає тільки своє число, але не слово, яке треба скласти.

СТОНОГИ

Учасники: Довільне число команд, кожна з чотирьох членів.
Місце: Домівка або майдан.

Кожна команда стає рядом і тоді всі стають на руки й коліна, один за одним. Другий у кожній команді хватає першого за кістки в ногах, третій так само хватає першого, а четвертий – третього. На знак усі команди починають перегони здовж кімнати чи площі, а на її кінці мають завернути й повернутися на вихідне місце. Котра "стонога" розірветься – випадає з гри.

ЧЕРЕВИКИ

Учасники: Дві рівні команди.
Місце: Домівка або майдан.

Всі роззуваються й скидають свою обуву на купу посередині визначеної площі. Виховник добре перемішує всі черевики на купі. Тоді рисує на землі дві лінії по протилежних боках купи черевиків, у віддалі 10 кроків від неї. Команди уставляються рядами – кожна за своєю лінією, обличчям до купи. На даний знак перший із кожної команди біжить до купи, знаходить свої черевики, взуває їх і повертається на кінець свого ряду. Тоді другий, третій і т.д. Котра команда перша стане вповні взута – виграє.

ВЕЧІР РОЗВАГ

Учасники: Паристе число.

Місце: Домівка.

Темою гри є "Вечір розваг". Грачі добираються парами й кожна пара має показати рухами (але не вільно говорити!), як вона розважається, на пр. грають на флейті, ловлять рибу, йдуть у кінотеатр і т.п.

ТАК САМО

Учасники: Довільне число.

Місце: Домівка або майдан.

Ця гра є добра для взаїмного запізнання дітей у перший день табору. Учасники сидять у тісному крузі. Перший грач звертається до свого сусіда з правої сторони й поклепає його по голові, або подасть руку, поскобоче, покаже язик і т.п. Другий робить те саме наступному. Коли вже всі перейдуть, тоді другий починає якийсь інший рух і гра продовжується. Важливе, щоб зберегти повний спокій і серйозність обличчя. Хто засміється – випадає з гри.

МЕТ ДИСКОМ

Учасники: Для старшого новацтва. Довільне число.

Місце: Домівка.

Виряд: Паперова торбинка для кожного грача.

Кожний грач дістає паперову торбинку й має її надути. Тоді стає в позу метача диском і жбурляє свою торбинку якнайдалше. Торбинка надута повітрям не полетить далеко й тому ця гра викликає багато сміху.

СТРІЛЯННЯ

Учасники: Для старшого новацтва. Довільне число.

Місце: Домівка або майдан.

Виряд: Паперова торбинка для кожного грача.

Грачів ділимо на дві рівні команди, які уставляються лавами, одна проти другої на віддалі 5–10 кроків. Кожний дістає паперову торбинку. На даний знак перший із кожної лави має надути свою торбинку й розбити її руками так, щоб вона "стрілила". Стріл є сигналом для наступного, щоб він почав робити те саме. Котра команда перша вистріляла набої - виграє.

("500 Ігор")

Самодіяльна Гра

Кіт, цап і баран

Жили-були в одного господаря цап і баран. Жили в згоді-злагоді: сіна в'язочку — і ту між собою ділили. А як кого били, то тільки kota Мурлика; він такий злодій і розбійник, все тільки світом шляється та краде, що попало.

Сидять собі раз цап і баран та й балакають. Аж тут де не взявся сірий кіт Мурлика, йде та так жалісно плаче, що аж засумували цап і баран, та й питають:

— А чого це ти, Мурлико, так важко плачеш, на трьох ніжках скачеш?

— Як мені не плакати? — відповідає кіт Мурлика. — Била мене стара баба, била, била, за вуса крутила, ноги мені поломила!

— А за яку ж то провину?

— Що я сам себе не пізнав та й бабину сметану злизав! І знов заплакав кіт Мурлика.

— Чого ж ти далі плачеш?

— А того плачу, що як баба мене била, то все говорила: «А до мене йде зять, то що мені замість сметани їсти подати? Хіба, — каже, — цапа і барана заріжу!»

Заревіли, зарепетували цап і баран:

— Ех, ти, проклятий котище! Ми тебе на смерть заколемо! Через тебе ж нам погинути прийдеться!

Та котик вину свою признавав і о прощення прохав. Цап і баран йому простили і всі три рада в раду: що робити, що чинити?

— Ах, брате баранчику, чи тверда у тебе голова? — питає кіт Мурлика. — Ану поспробуй у ворота вдарити!

Баран з розгоном кинувся та буц рогами в ворота. Ворота похилилися, та не відчинилися. Піднявся цап рогатий, бородатий та як тупнув у ворота, а ворота відчинилися.

Порох стовпом піднімається, трава до землі згинається, біжать цап і баран, а за ними скаче на трьох ніжках сірий Мурлика. Змучився він скоро, не встигає та й за цапом і бараном покликає:

— Не оставляйте мене, братчики, на поталу диким звірам! Я вам за те в пригоді стану!

Взяв цап посадив kota на себе, і знов понеслися вони горами, долинами, травами, пісками. Бігли день, бігли ніч, аж сил не стало, мусили припочити. А тут саме натрапили на скошене поле, а на полі стоги сіна, як палати стоять. А ніч була осіння, холодная.

— Де тут огня добути? — радять цап з бараном. А кіт каже:

— Вдартеся рогами!

Ой, як розбіглися цап з бараном та як вдарили на себе рогами, аж іскри скочили та й на сіно впали! Загорілася ватра, тепло, гарно.

Гріються цап, баран і котик біля огнища; аж дивляться — непрошений гість іде: вуйко Медведенко.

— Пустить, — каже, — зігрітись! Щось мене студить...

— Просимо, просимо! Погрійтеся, вуйку Медведенку!
А звідки Бог провадить?

— Ет, ходив на пасіку та з мужиками посварився, аж боки болять, нездужаю... Іду до лисиці лікуватися.

Ну, стали разом темну нічку ночувати. Медведь під стогом, кіт на стогу, а цап з бараном біля ватри.

Тільки що задрімали, аж тут іде сім вовків сірих, а восьмий білий — та просто до стогу!

— Фу-фу! — каже білий вовк. — Щось тут нечистим духом пахне! Що тут за народ? Ану попробуймо, хто міцніший!..

Заблеяли цап і баран з перестрашу, а Мурлика так відізався:

— Ой ти, білий вовче, князю над вовками, сірими братами! Не сердь нашого старшину — князя, бо він дуже сердитий; як розсердиться, то — Боже борони — ніхто його не вдобрухає!.. Он, не бачиш у нього борода? В ній то і сила його; бородою він звірів побиває, а рогами лише шкуру здимає! Краще ви спокійно і чесно підійдіте та попросіте: ми, мовляв, хочемо тільки з вашим молодшим братчиком, що під стогом лежить, побавитись, щоб не нудно було!

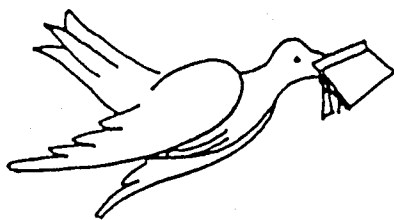
Тоді вовки бородатому цапові тільки здалека вклонилися, а самі обступили медведя і почали його зачіпати. А він як набрав сили та як вхопить вовків по два в одну лапу, а вони як заридали та застогнали... А далі якось вирвалися та давай ногам знати, аж закурилося за ними!

Так-то хитрий кіт став цапові й баранові в пригоді.

ІЗ ПРИРОДНИЧОГО ЗАПИСНИКА

19

ОСІНЬ

ПРО ЗАЙЧИКА-НЕДБАЯ

Зажурилися звірята,
Що вже йде зима мерзка:
Треба всім на зиму хати,
Треба теплого кутка.

Бо врятує звіря хатка
І від бурі, й від снігів,
А якесь дрібне звірятко
Навіть і від ворогів!

От усі — ще влень, завидна —
Той дрючки, той хмиз несе...
Тільки Зайчика не видно:
От... не видно, та й усі!

Всі майструють, всі будують,
Бо подумайте ж: зима!
І не бачать, і не чують,
Що Недбая десь нема...

Аж коли побудували —
Хто хатинку, хто — курінь, —
Раптом стали, загукали:
„Ось і Зайчик! Ось і він!

Де це ти гуляв, Вухатий?
Запірюха набіжить, —
Як це будеш ти без хати
В світі, в люту зиму, жити?!”

Зайчик став, по самі пуха
Осміхнувся, і крізь сміх:
„Я не дбаю... Бо кожуха
Маю кращого за всіх!”

Ну, й сказали всі, хто слухав:
„То й живи собі здоров,
Та... добра з твого кожуха —
Як тепла з вербових дров!”

А як перша хуртовина
Розгулялась над ліском,
Всі звірята — по хатинах,
Тільки Зайчик — під пеньком...

І не журяться звірята:
Хай за стінами гуде!
А Недбай не може спати —
Зуб-на-зуб не попаде!...

О. Кобець.

(“СНІГОВА БАБА”)

ЛІКАРСЬКІ РОСЛИНИ

Серед різномаття рослинного світу України особливе місце посідають лікарські рослини. Із стародавніх часів їх використовують у медицині як лікувальні засоби. Вважається, що серед рослин України цілющі властивості притаманні не менше як 1 тисячі видів. Для потреб медицини збирають близько 95 видів рослин.

ХОДИТЬ ОСІНЬ ДОЛИНОЮ

Прийшов золотоволосий Жовтень і обдарував нас таким багатством фарб, що жоден митець не може їх відтворити!

Гляньте на той горбочок — там зібрався гурт золотолистих кленів. А ось над голубим плесом озера замріялась горобина, вбравшись у червоне намисто ягід. Осьдечки, на вигоні красуються грицики. Куди не глянь, усюди краса.

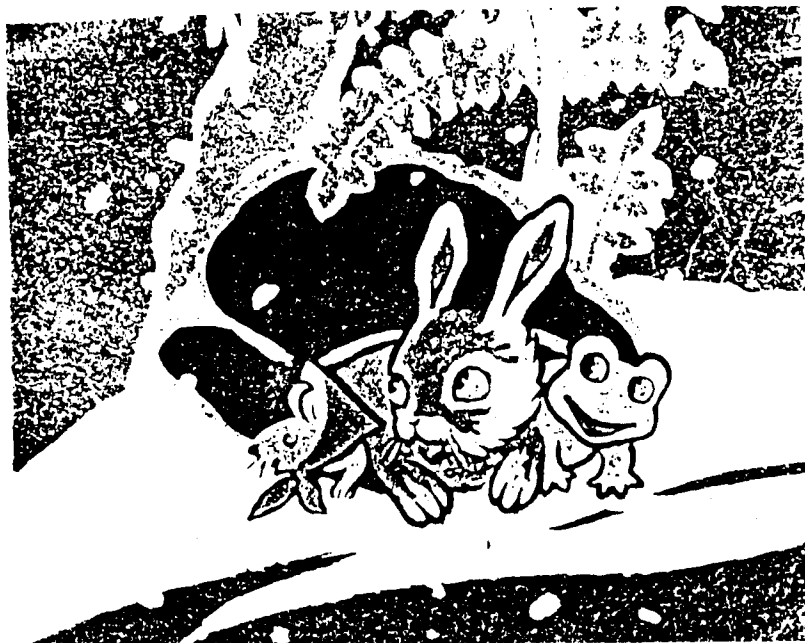
Уважно дивіться, щоб запам'ятати на всю зиму розкішні барви золотої осені...

Вересень відкриває брами осені, а в жовтні починається листопад. І хоч опадаюче листя навіває сум, не журіться — природа про все подбала і робить це на користь усім деревам і кущам. Якби листя залишилося на деревах зимувати, рослини загинули б від нестачі вологи. Бо через листки випаровується вода, а коріння не змогло б її поповнити зі скутого морозом ґрунту. Окрім того опале листя чудово захищає лісовий ґрунт від переохолодження і є для нього

необхідним добривом.

А що ж пташки роблять восени? Відчувши наближення холодної пори, хазяйновиті синиці й сороки-цокотухи переселяються ближче до людських осель, — бо невідомо, яка буде зима, а на подвір'ях завжди знайдеться якась пожива. Глухарі, рябчики, тетеруки одягають осінню обнову — рогові торочки на лапи. Це допоможе пташкам триматися на обледенілих гілках.

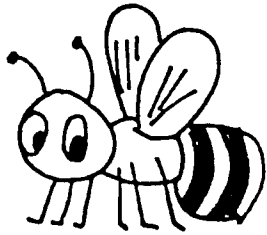
Місяць жовтень то сонцем сміється, то плаче дощем. У цій мінливості хлібороб вгадує той переломний момент, коли час завершувати збирання врожаю на полях, на городах, у садах і готувати ґрунт до зимівлі — спалювати суху кору, листя, усяке хабаззя, бо в них ховаються комахи-шкідники. І хоч на газонах і клумбах іще красуються хризантеми, однак вже пора викопувати бульби жоржиці і гладіолусів, підгортати троянди.

РОЗГАДАЙТЕ ?

- Найбільша тварина? (Голубий кит)
- Назва держави в Азії й острів у Чорному морі? (Китай)
- Найглибше озеро? (Байкал, 16.220м.)
- Рекордсмен з бігу серед тварин? (Гепард, 135 км/год)
- Наймальовичніше озеро Карпат? (Синевір)
- Найповноводніша річка світу? (Амазонка, Півд. Америка)
- Чому ураган, як правило, ламає стовбури сосен, а ялини вириває з корінням?
(Сосни мають глибоку, добре розгалужену кореневу систему, а у ялини корені містяться у верхніх шарах ґрунту)
- У землі не гине, у воді не тоне? (Вугілля)
- Чого більше ніколи не можна побачити? (Вчорашнього дня)
- Який кінь, коли циган його мие? (Мокрий)
- Місце, де немає постійних жителів і яке не належить ніякій державі?
(Антарктида)
- У млині 8 мішків, на кожному мішку сиділо по 2 миші. Прийшов мельник з котом. Скільки тепер стало ніг? (70; ноги мельника)
- На дереві сидів табун горобців, стрілець вистрілив, один упав. Скільки залишилося горобців? (Один, - той, що впав)
- Що більше: дві трійки чи три двійки? (Вони рівні)
- Наизубастіша істота? (Садовий слимак; 14.175 зубів)
- Додайте два рівні числа. Яку частину суми складає кожний додатак? (1/2)
- Одне яйце варять 4 хвилини. Скільки хвилин треба варити 5 яєць? (4 хв.)
- У які ворота не можна забити гол? (Протока Карські ворота; Північно-Східний океан)
- Що тепліше кожуха? (Два кожухи)
- Чого може струсь назвати себе птахом? (Ні, бо він не говорить)
- Коли дурень розумний? (Коли мовчить)
- Скільки картоплин у горщик увізе? (Ніскільки, бо картоплини не лазять)

(Подала сестр. Ліда Пруська)

ПРИКАЗКИ

Без хліба суха бесіда.

ж ж ж

Бий, а слухай, чи тепле.

ж ж ж

Блідий, як смерть.

ж ж ж

Бог трійцю любить.

ж ж ж

Борони, Боже.

ж ж ж

В гостях хороше, а вдома - краще.

ж ж ж

Вечором сонце за стіну заходить - буде дощ.

ж ж ж

Від себе не втечеш.

ж ж ж

В лиху годину пізнаєш вірну людину.

ж ж ж

В нашій дружбі - наша сила.

ж ж ж

Вовка ноги годують.

ж ж ж

У малому, старинному, баварському селі Пух, над річкою Анпер в околиці Мюнхену, приблизно 15 кілометрів від міста Дахав, у парафіяльній церковці знаходяться мощі Блаженної Едігни, дочки київської княжни Анни Ярославни, яка була заможна за французьким королем Гайнріхом Першим. Княжна Едігна народилася в 1055 році на французькому дворі, де провела своє дитинство. Королева Анна Ярославна виховувала свою дочку в побожному дусі, в любові до ближніх і рідних традицій. Едігна зложила обіти на побожне, самотнє, аскетичне життя. Король Гайнріх Перший насильно хотів одружити її і, щоб уникнути насильного шлюбного зв'язку зі сторони батька, Едігна покинула королівський двір і через німецькі землі, через Баварію, помандрувала на Схід, на батьківщину матері, до Києва.

В 1074 році, коли княжні сповнилося 19 літ, мандруючи далекими дорогами, знайшла собі місце на проживання біля старої липи, на горбку, при церкві в селі Пух. Від 1074 р. до 1109 року, на протязі 35 літ, жила в тому селі, як співжителька того села. Люди її знали, що Едігна дуже побожна, допомагала другим і люди любили її дуже за те. Не замикалася в монастирські мури, а жила серед людей і для людей творила добро. Легенда про неї розказує, що недалеко села Пух побачив мандруючу дівчину селянин, що їхав возом волами і запропонував їй, що підвезе її, де вона собі бажає. На возі селянин мав дзвінок і когута. Коли він під'їхав до місцевої церкви, дзвінок задзвонив, а когут запіяв. Вони зупинилися і княжна уважала, що це Божий знак для неї. Едігна в старій липі знайшла дупло і там якийсь час жила, а потім люди примістили її в маленькій хатині в селі. Селяни приходили до неї з різними турботами й Едігна їм помагала радою, лікувала від хворіб не тільки людей, але й їхню худобу. Вона вчила сільських дітей читати і писати. Едігна померла 26 лютого 1109 р. і похоронили її під престолом старої церкви.

Населення села й околиці зберігало пам'ять і любов до пустельниці, яка на протязі 35 літ чинила добро для людей, а навіть по її смерті вислуховувала їх молитви і чинила чуда. Другий переказ каже, що після її смерті зі стовбура липи, в якій вона жила, випливала чудотворна олива, але коли купці старалися продавати цю оливу, вплив оливи перестав витікати з липи.

В 1600 році проголошено Едігну Блаженною, опікункою проти крадіж, а мощі складено у вітринку, яка висить над присвяченим їй бічним вітарем перебудованої церкви і ті мощі знаходяться там до сьогодні. Стеля і стіни тої церкви є прикрашені малюнками з життя Едігни. Під хорами висить цілий ряд образів із різних століть з подяками за одержану поміч від Едігни. Вдячні мешканці села Пух у честь княжни влаштовують що десять літ ігри "Едігни", в яких представляють життя і діяльність Блаженної. Останні такі святкування відбулися в 1989 році, а вже скоро буде 1999 р. і в селі Пух відбуватися будуть традиційні ігри в честь блаженної Едігни.

І може когось з вас занесе доля до Німеччини. Знайдіть нагоду заїхати до села Пух. Зайдіть до старинної церкви і поклоніться мощам великої історичної постаті, внучці князя Ярослава Мудрого. Відомості про Блаженну Едігну появились 2 лютого 1988 р. в офіційній католицькій архидієцезії Мюнхен-Фрайзінг, під проводом архієпископа і кардинала Веттера.-

С. О. Стаха Гойдиш

ВІСТІ З УКРАЇНИ

С. О. Ярослав Танчак

В ЄДНОСТІ - СИЛА!

Жатви много, женців мало...

Івано-Франківщина багата на талановитих людей та цікаві новації. Ось і минулого року Управління освіти Івано-Франківської облдержадміністрації заініціювало і перевело перший в області та Україні конкурс працівників освіти "Виховник року" ім. Григорія Ващенка. І звичайно ж, не обійшлося без несподіванок.

Пласт здивував усіх. Його представники, що волею випадку і власних зусиль зустрілися 11-12 березня 1998 в Івано-Франківську на підведенні підсумків на обласному рівні (цьому передували аналогічні конкурси по районах та в м. Івано-Франківську) не влаштували поміж себе поєдинків. Їхнє рішення: „не ТИ, не Я, а МИ" не могло не бути належно оцінене. Справді, не було їм рівних ані в організації та переведенні захисту пластової ідеї виховання молодих людей для „служби Богові та Україні", ані в переведенні зайнят за пластовою методикою з учнями-непластунами школи №18 м. Івано-Франківська. Пласт в особі трьох виховників постав як єдина цілісна виховна система, тож і виборов найвищу нагороду обласного конкурсу „Виховник року", отримати яку випало пл. сен. Василю Гуляку. Випадково це, чи ні, але двоє з учасників виявилися новацькими виховниками!

Тепер ми можемо з певністю стверджувати: ПЛАСТ Українську Скаутську Організацію в Івано-Франківську та Івано-Франківській області офіційно на державному рівні визнано найпотужнішою виховною організацією. Щира подяка за це

ст. пл. Любі Романко (Небилів Рожнятівського р-ну)
пл. сен. Василю Гуляку (Саджава Богородчанського р-ну)
Сірій Орлиці Марічці Артиш (Івано-Франківськ)

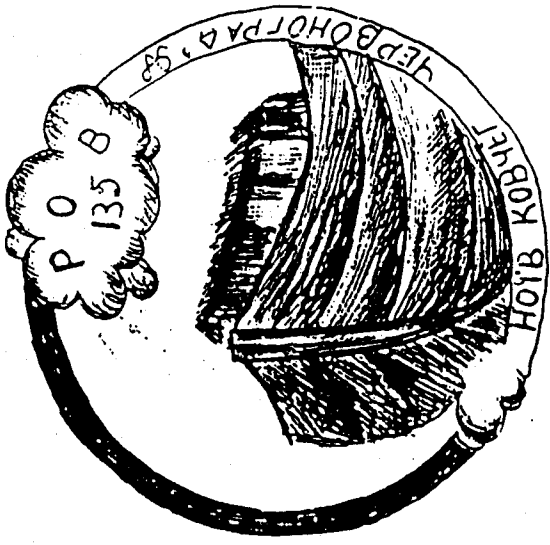
Реєстр новацьких частин в Україні.

Гнізда:				
ч.1	Лицарі Дивосвіту	ст.пл.Мар'яна Смірнова	290070	Львів Чукаріна 1/13
ч.2	Менжани Вечері-Горн	ст.пл.Марта Мадич	290054	Львів Виговського 41/117
ч.3	Лісові Бешкетники	ст.пл.Ярослав Танчак	284003	Івано-Франківськ Набережна 6/50
ч.4	Лісові Непосидьки	ст.пл.Марічка Денис	292210	Львівська обл. Червоноград Бандери 23/57
ч.5	Лісові Звірі	пл.сен.ІванНагрний	293500	Львівська обл. Стрий Сагайдачного 35/9
ч.6	Дикі Кіпцьки	ст.пл.Таня Цап	283129	Тернопільська обл. Козівський р-н В.Ходачків
ч.7	Дика Савана	пл.сен.Любомир Дячок	292210	Львівська обл. Червоноград Б.Хмельницького 15/11
ч.8	Мандрівники сонячного ранку	ст.пл.Мар'яна Кручок	290053	Львів Керамічна 4/68
ч.9	Приблуди горобиної ночі	ст.пл.Софія Нагрна	290060	Львів Пулюя 21/49
ч.10	Чарівний віночок	ст.пл.Марічка Дацків	292243	Львівська обл. Сокальський р-н Куличків
ч.11	Войовничі Коти	пл.сен.Ярослав Яцишин	283129	Тернопільська обл. Козівський р-н В.Ходачків
ч.12	Квіти Розточчя	ст.пл.Гаяля Лозинська	292310	Львівська обл. Жовква Кутузова 15а
ч.13	Блакитне плесо	ст.пл.Тарас Левкович	292210	Львівська обл. Червоноград Набережна 21/81
ч.14	Лісові Комахи	ст.пл.Таня Берізо	285603	Івано-Франківська обл. Болехів Коновальця 83
ч.15	Володарі ночі	пл.сен.Богдан Олексій	282011	Тернопіль Пулюя 24
ч.16	Лісова Пісня	ст.пл.Мирослава Студінська	292210	Львівська обл. Червоноград Шептицького 13/67
ч.17	Королівські Клейноди	ст.пл.Юля Бурма	251320	Чернігівська обл. Ічня Червоних партизан 40/1
ч.18	Чарівна Галіяна	пл.сен.Світлана Баран	292211	Львівська обл. смт.Гірник Тарнавського 9/18
ч.19	Лісові Друзі	пл.сен.Степан Павлишин	283320	Тернопільська обл. Буцацький р-н Жизномир
ч.20	Польова фантазія	ст.пл.Оля Трикоз	292243	Львівська обл. Сокальський р-н Белз Геологів 7
ч.21	Дерева гори Гарай	ст.пл.Роман Бучко	292310	Львівська обл. Жовква Полуботка 29
ч.22	Лісові Красуні	пл.сен.Марія Павлик	292210	Львівська обл. Червоноград Перемоги 9/24
ч.23	Крилаті Друзі	пл.сен.Люба Каліцун	293513	Львівська обл. Стрийський р-н В.Дідушичі
ч.25	Дикий мед	ст.пл.Костя Василюженко	317000	Кіровоградська обл. Світловодськ Приморська 54/128
ч.27	Діти ночі	ст.пл.Андрій Дячок	292210	Львівська обл. Червоноград Б.Хмельницького 15/11
ч.29	Лісові Розбишаки	ст.пл.Оксана Ковальовська	292243	Львівська обл. Сокальський р-н В.Мости Шевченка 27а/5
Самостійні рої:				
ч.І	Конвалії	пл.сен.Нагалка Соломаха	250037	Чернігів Леніна 204/18
ч.ІІ	Лісові Дзвіночки	ст.пл.Мар'яна Божак	284008	Івано-Франківськ Галицька 142/129
ч.ІІІ	Веселі Кіпцьки	пл.сен.В'ячеслав Свердун		Тернопільська обл. Козова Хмельницького 8/2

ПРАВИЛА

135" 110" КОЗЛЕ

12-15 ЛЮТОГО 1998 Р.Б.

Ком. С.О Богдани
Инст. С.О Любимир Якимич
Заст. Кош. Віталій Окуше вский, С.О. Со. Андрій Дячок
Бунічський Любимир

Рил 6 м. розр. С. Кучук (в червонокожу) 12.04.98
м. розр. І. Томік (с. Червонокожу) 19.04.98
м. розр. С. Димитра МПГ Бунічський 19.04.98

Рил 4 м. розр. С. Кучук (в червонокожу) 12.04.98
м. розр. І. Томік (с. Червонокожу) 19.04.98
м. розр. С. Димитра МПГ Бунічський 19.04.98

Рил 2 м. розр. С. Кучук (в червонокожу) 12.04.98
м. розр. І. Томік (с. Червонокожу) 19.04.98
м. розр. С. Димитра МПГ Бунічський 19.04.98

Рил 3 м. розр. С. Кучук (в червонокожу) 12.04.98
м. розр. І. Томік (с. Червонокожу) 19.04.98
м. розр. С. Димитра МПГ Бунічський 19.04.98

Рил 1 м. розр. С. Кучук (в червонокожу) 12.04.98
м. розр. І. Томік (с. Червонокожу) 19.04.98
м. розр. С. Димитра МПГ Бунічський 19.04.98

В Буенос Айрес діє одно гніздо та як завжди „Лісові Звірята" (23 новаци), та між іншим відбувся літній табір минулого січня в тій самій оселі Пунта Індіо. Табір був дуже цікавий через те, що було 17 новаків та новачок і теж могли бути всі три проби на таборі. ...

Перед табором у грудні 97 р. відбулася перша Мала Рада Орлиного Круга в Аргентині та думаю, що була дуже корисна для нас, бо було всіх 16 сестричок та братчиків різного віку та відбувся дуже корисний обмін думок. Теж головною частиною було представлення Просекту Проб та Вмілостей. Та декотрі сестрички та братчики, що не могли поїхати до табору, допомогли, щоб здійснити гарну таборову книжку та співаник. Під час цього року ми переводимо контрольований експеримент так, як було представлено на Великій Раді ОК. На жаль, присутність деяких новаків та новачок не доходить до мінімальної; тому сестр. Тамара, яка є гніздовою, та я говоримо з батьками. Особисто не думаю, щоб це було тому, що сходини не є цікаві. Сестрички та братчики переробляють багато ігор та прогулянок, як на пр. недавно „Іжаки" їхали на ковзанах. Сподіваюся та маю надію, що скоро зможемо полагодити цю справу.

Недавно ми мали веселу нагоду: новаци приготували мале прийняття тільки для своїх друзів, сестричок та братчиків, щоб прощати новаків роя „Лиси", що 24 травня перейшли до УПЮ. Цей перехід був дуже гарний, бо між нами був Начальний Пластун. ...

бр. Степан Липинський
КК-Новаків Аргентини

ТАБІР „РАЗОМ ВИРОСТЕМ ВЕЛИКІ”

Наш табір „РАЗОМ ВИРОСТЕМ ВЕЛИКІ” відбувся на оселі Ненаситець, Пунта Індіо, від 5го до 18го січня 1998го року. При гарній погоді таборіві дні проходили дуже швидко, у завжди приємній, милій, відпружній атмосфері. Таборовий день ми починали раннім прорухом, потім милися, вбирали однострої та їхали поїздом чистоти. По сніданку порядкували й приготувлялися на зайняття по пробах. Під час дня ми співали, купалися в басейні, вправляли спорт, відбували теренові гри. По вечері ми відбували новацькі вогники й дуже радо співали.

В цім таборі новаки та новачки відбули новацьку вмлість „Роверистка / Наколесник”, яка всім новакам дуже сподобалася й дала нагоду їм пізнати околиці нашої оселі. Під час табору всі новаки підготовляли й складали новацькі проби. Також мали нагоду відбути прогулянку до летунсько-морської бази, що є недалеко нашої оселі. Там ми побачили гангари та різні літаки. Літуни, що там працюють, нам розказали, як ця військова база працює.

Щедрий Вечір відсвяткували з дуже веселою Маланкою. Всі новаки, братчики та сестрички розділилися на різні групи: кожна група мала свій власний індіанський одяг та свій церемоніял. Всі дуже весело забавлялися й гуляли.

В останній день табору приїхали до нашої оселі батьки новаків та юнаки, які того дня починали свій табір. Всі разом обідали, а потім відбули кінцеву збірку, де новаки дістали відзнаки та хустки. По збірці всі таборовики стали в круг та заспівали прощальну пісню „ВЖЕ ПРОЙШЛИ МАНДРУВАННЯ”.

ЧЛЕНИ ТАБОРУ:

Опiкун: бр. Роман Заоборний
Комендант: бр. Степан Липинський
Бунчужна: сестр. Настя Агрес
Писарка: сестр. Наталка Липинська
Сестрички: Адріана Агрес
 Зоня Андрусяк
 Тамара Заоборна
Братчики: Матвій Цюлюпа
 Марцьо Шафоваль
Новачки: Іванка Андрусяк
 Дарина Білоус
 Мар'яна Бойко
 Ірина Бурбело
 Катя Королук
Новаки: Августин Агрес
 Юліан Ваврик
 Олександр Гвоздецький
 Андрій Гриниха
 Остап Данилів
 Іван Дмитрів
 Ярослав Нарепаха
 Михась Ронкороні
 Августин Цюлюпа
 Роман Янів

Дмитро Павличко

ЧУМАЦЬКИЙ ШЛЯХ

Давно, коли не було ще на небі Чумацького Шляху,
Коли на Україні не знали, звідки привезти солі до хліба святого, до цибулі
і, ясно ж, на саламаху,
В одному селі знайшовся парубок добрий.
-Поїду,- сказав, -поїду по сіль за десятий обрій!
Поїду в долину білу, де висохло море,
Солі привезу людям, щоб зменшити їхнє горе!
Збиралися діди й мовляли хлопцеві молодому:
-Не їдь же туди! Ніхто ще звідтіля не вернувся додому.
Там ти осліпнеш від блиску білого поля!
Одначе поїхав хлопець, тверда була в нього воля.
По дорозі він бачив, як люди косили пшеничні лани й сіножаті,
І ставав же він їм на підмогу, але не лишився на їхньому святі.
-Не моє це діло,- він мислив, -обжинки чужі святкувати,
Коли десь там чекають солі рідні люди і рідна мати!
По дорозі він бачив чимало заручин, празникувань, весіль,
Припрошали його на гуляння молодиці, дівчата, шинкарки в'юнні, як хміль.
-Не моє діло,- він мислив, -на весіллі чужому гуляти,
Коли десь там чекають солі рідні люди і рідна мати!
А за десятим обрієм відкрилася біла долина.
Впав на землю чумака од радості, до солі припав очима.
Наморений – заснув до світанку і після важкої ночі
Сонце хотів привітати, але сіль йому виїла очі.
Сонця не видно, та чути – ключ журавлиний курличе,
Додому дорогу показує, чумака в небеса він кличе.
І поїхав чумака по небу білою своєю гарбою,
За журавлями поїхав і сіль розкидав за собою.
Не знаємо, як зустрічали його на українських полях,
Та з того часу біліє на небі Чумацький Шлях.
Під ним літаки пролітають, мрії проходять по ньому,
Сіть космонавти збирають, вертаючись до рідного дому.

(Із збірки "Плесо")

ЛАСКА

Високо на скелі – гніздо орла.
Бува і дощ і град об камінь бризка.
Точ тверда й холодна ця СКАПА,
Як лід – ска-ла, ска-ла, ска-ла, ска-ла...
Орлят зігріє материнська ЛАСКА.

(Цю сторінку підготувала сестр. Мар'яна Кручок)

Оксана КРУШЕЛЬНИЦЬКА

О С І Н Ї

Кажуть, осінь іде непомітно,
Підкрадається тихо, мов кіт,
А для мене все барвно*, все дзвінко,
А для мене та осінь гримить.
Горобиніві кетяги дзвонять,
У садах — гуп та гуп — від плодів,
Вітер бабине літо розносить

Заплітає у коси тугі
То тополь, то верби, то калини,
То дощем бризне легко — обмить
Ті листочки, що стали червоні...
Хто сказав, ніби осінь іде непомітно?
Осінь барвно і звучно гримить!

* барва — барвисто (colour)

("Веселка")

Роман ЗАБАДОВИЧ

ЛЕВ НА СТОРОЖІ

Хто не чув про город,
 Город стародавній,
 Хто не чув про місто,
 Княже місто Львів?
 Це ж його Данило,
 Князь і лицар славний,
 Заснував на славу
 Й мурами обвів.

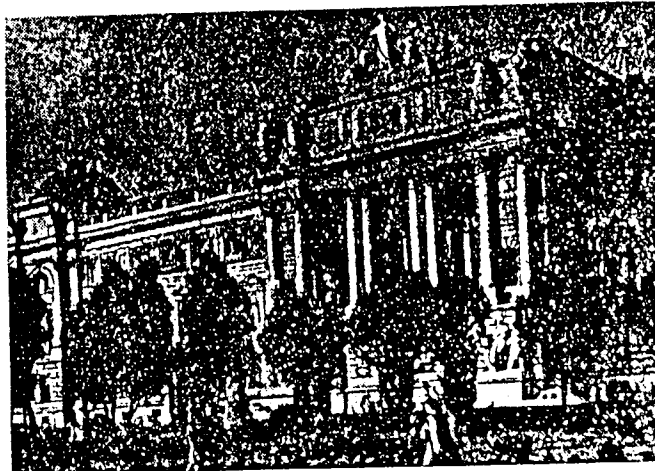
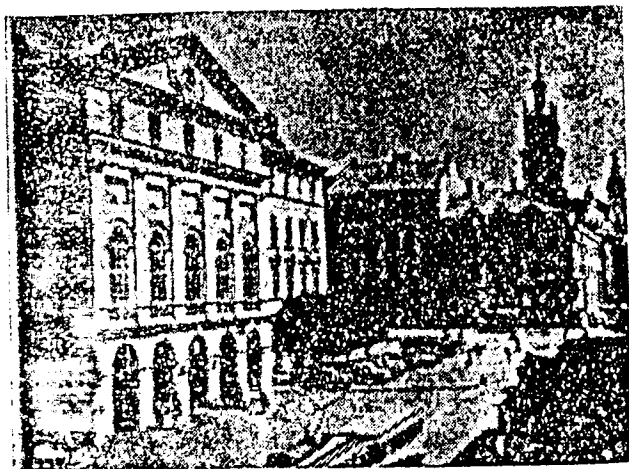
На горбі високім
 Збудував твердиню,
 Під горбом — палати,
 Храми і двори.
 Мов той лев дивився
 Львів у далеч синю,
 Краю вірний сторож
 Кожної пори.

Хоч віки минали,
 Львів усе пишався,
 Мов розкішна квітка
 Українських нив,
 В долі і в недолі
 З Киевом братався
 І в роки неволі
 Він про волю снів.

Хоч не раз в обличчя
 Дмуть вітри ворожі
 І гуде над містом
 Бурі дикий спів,
 Все стояти буде
 Левом на сторожі
 Стародавнє місто,
 Український Львів.

Загальний вигляд Львова. На першому плані вежа Коринька церкви св. Усенни. На цій вежі висить дзвін ки. Корецького, вилитий у 1571 році.

На лівій світлині фронт будинку міської ради у Львові. На вежі цього будинку замальовано 1-го листопада 1918 року український прапор на знак, що давнє українське місто короля Данила I його сина Лева знову повернулося до Української Держави. Права світлина зображує будинок Львівського університету (тепер ім. Івана Франка). Коло цього будинку відбувалися важкі бої під час українсько-польської війни й облоги Львова у 1918 р.

Платон Воронько

ОСІНЬ

Осінь брала відра золоті,
Пшениці озимі поливала,
Потім сіла на людській путі
І зернята дітям роздавала,
Не прості зернята —
Золоті.

ОСІНЬ ТАКА МИЛА...

Осінь така мила,
осінь
славна.

Осінь матусі їсти несе:
Борщик у горщику,
кашку у жменьці,
скибка у пазусі,
грушки в хвартушку.

Євген Крименко-Іванків

Осінній день

*Стелить килим золотистий під ноги,
На бульварах запалює свічі,
Іде з тополями краєм дороги
У розкішній заграві щорічній.*

*Час пливе так спокійно, вдумчиво,
Мов діткнувся вже вічності грані...
Та є ще тиші п'янкій і нестливій
Хтось згадає і бурі її змагання:*

*Як огнисті помчалися коні,
На них лицарі — тисячі, сотні...
І легенди і звуки симфоній
Про осінній день в крові і золоті.*

Жовтень 1993

У таборі посеред трав,
 Новацтву в час дозвілля
 Раз братчик казку розказав:
 — Євшан, чарівне зілля,
 Росте в степу, не знати, де.
 Та хто його добуде,
 Далекий Рідний Край знайде
 І виб'ється у люди.

Почалась школа. Наш Михась,
 Що тільки вчитись стане,
 То думає він раз-у-раз:
 — О, зілля те євшану
 Знайду хоч під землею я!
 Лишив відкрити книжку,
 У світ пішов одного дня
 Шукать євшану нишком.
 Питав в сови, у пугача,
 У вовка і в лисиці,
 В куні, у дятла-стукача...
 Аж каже ведмедича:
 — Лиш туду ти не пожалій!
 Іди полями, гаєм,
 Аж де в хатині чародій
 Великий проживає!

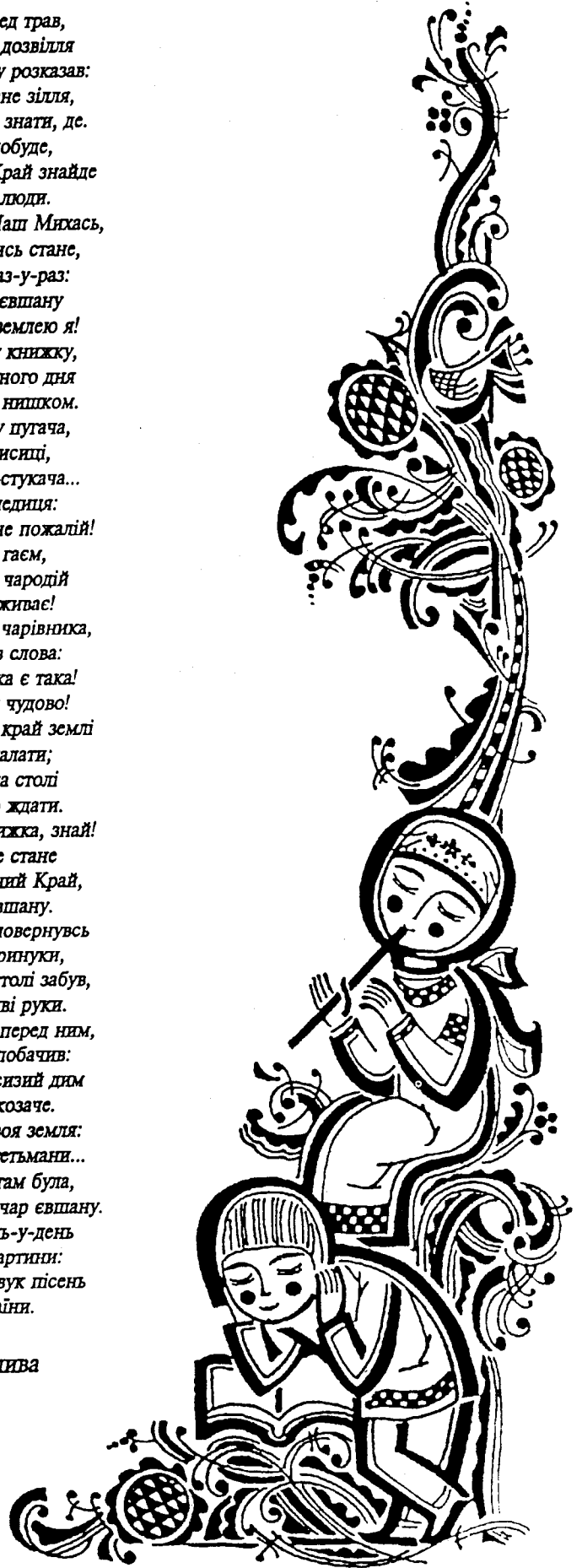
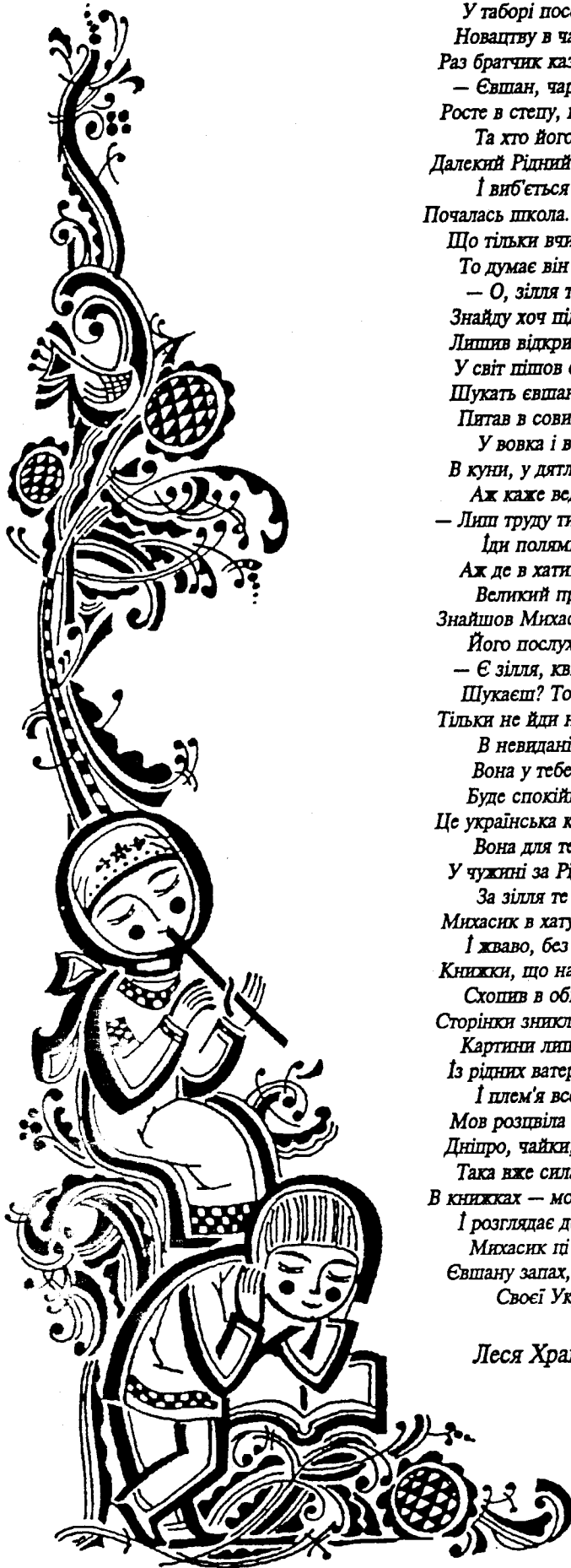
Знайшов Михась чарівника,
 Його послухав слова:
 — Є зілля, квітка є така!
 Шукаєш? То й чудово!
 Тільки не йди на край землі
 В невидані палати;
 Вона у тебе на столі
 Буде спокійно ждати.

Це українська книжка, знай!
 Вона для тебе стане
 У чужині за Рідний Край,
 За зілля те євшану.

Михасик в хату повернувся
 І жваво, без принуки,
 Книжки, що на столі забув,
 Схопив в обидві руки.
 Сторінки зникли перед ним,
 Картини лиш побачив:
 Із рідних ватер сизий дим
 І плем'я все козаче.

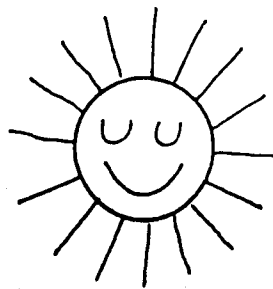
Мов розцвіла своя земля:
 Дніпро, чайки, гетьмани...
 Така вже сила там була,
 В книжках — мов чар євшану.
 І розглядає день-у-день
 Михасик ті картини:
 Євшану запах, звук пісень
 Своєї України.

Леся Храплива

Орляча Розвага

ТА Л А Н Т

*Мати до батька: -Ти тільки подумай, наш Івась з'їв цілу миску вареників!
Івась (гордо): -А ви думали, що я нічого не вмію!*

МОДЕРНІ ДІТИ

Бабуня проходить з онучатами – десятирічним Івасем та восьмирічною Марійкою, поблизу луки, де є кілька бузьків (лелек).

-Дивіться, дітки,- каже вона до них: -це ті бузьки, що приносять людям дітей.

-Не знаю, як бути,- шепче до Марійки Івась, -чи сказати їй, що це неправда, чи їй хай даліше так вірить...

ПО РА Д А

Братчик: -На що має вважати кінний поліцей?

Михась: -Щоб не впасти з коня.

(„НАРОДНА ВОЛЯ”)

%% %%

НЕВИННИМИ ДИТЯЧИМИ УСТАМИ

Вчительці набридло робити зауваження Колі за погану поведінку. Якось вона розсердилась і каже:

-Була б я твоєю матір'ю бодай три дні, я б тебе швидко перевиховала.

На це Коля каже:

-Добре, я поговорю з татом, може він погодиться.

-Ой, хто ж це розбив вікно? - питає здивовано бабуся Василька, -чи не ти, шибенику?

-Ні,- відповів хлопчик, -це мама розбила, але винуватий тато.

-Як це так?

-Бо він присів, коли тарілка летіла йому в голову.

-Діду, ви мене вчите, що на зло треба відповідати добром.

-Вчу, то й що?

-От я розбив ваші окуляри, а ви дайте мені гривню на жуїку.

*Зібрав Мирослав Балабанський, Торонто
(„Всесміх”)*

ПОРАДИ МУДРОЇ СОРОКИ

40

Листи для Мудрої Сороки слати на адресу Редакції (див.: II стор. обкладинки) з допискою: „Для Сороки“.

ДОРОГА СОРОКО!
Чому риби є німі? Валік

ДОРОГИЙ ВАЛІКУ!
А ти пробував колись говорити з ротом, повним води? Сорока

Ж Ж Ж

ДОРОГА СОРОКО?
Я сьогодні дістала білу троянду. Що це мало б означати? Кіця

ДОРОГА КІЦЮ!
Рожевая рожа – це пізнання, червоная рожа – це любов, а жовтая рожа – це розлука, а білая вкрита є слъзов. Сорока

Ж Ж Ж

ДОРОГА СОРОКО!
Чи можна нам перекопіювати Правильник УПН? Мелася

ДОРОГА МЕЛАСЮ!
Видання Головної Пластової Булави (а такими є всі уладові правильники) можна передруковувати тільки за дозволом ГПБ. Сорока

Ж Ж Ж

ДОРОГА СОРОКО!
Чи може бути комендантом вишколу людина, що жодного разу не була в проводі аналогічного вишколу разом з досвідченими провідниками вишколів? Петро

ДОРОГИЙ ПЕТРЕ!
Вимоги для коменданта Ради Орлиного Вогню такі: а) здобутий ступінь (здобового; б) попередня участь у булавах двох вишколів того самого ступеня (парядників чи гніздових), як заступник коменданта або бунчужний. Сорока

Ж Ж Ж

З ГНІЗДА БУЛАВНИХ

Для Вашої інформації

75 – ЛІТТЯ УПН

Дорогі Сестрички і Братчики!

У цьому новому році, напередодні нового століття, нас чекає велике свято, а саме 75-ліття Уладу Пластунів Новаків і Пластунук Новачок. Треба нам разом подумати, в який спосіб зможемо цю подію гідно відсвяткувати. Застановімся, що таке святкування може досягнути:

- ⦿ *пригадати пластунам про початки новацької праці та перших її діячів,*
- ⦿ *наголосити важливість УПН і піднести його престиж,*
- ⦿ *підкреслити позитивний розвиток праці в новацтві,*
- ⦿ *зацікавити українську громаду Пластом,*
- ⦿ *дати новацтву змогу пізнати частину своєї історії,*
- ⦿ *дати новацтву змогу пізнати новацьке життя в інших краях,*
- ⦿ *дати новацьким виховникам змогу запланувати й перевести творчі заїняття й імпрези.*

Щоб ми це запланували, треба пам'ятати, що новацтво мусить бути найважливішою частиною святкувань. Кожний новак і новачка мусить відчутти, що це його/її свято й що він чи вона переживає щось особливого. Як це зробити, не легке питання. Починаймо думати про різні заїняття для новацтва: змаги, святочні вогники, табори, покази тощо. Можливостей багато. Рівно ж думаймо про імпрези для станиці, батьків і ширшої громади. У Вас напевно буде безліч думок.

Просимо Вас поділитися Вашими творчими думками, щоб ми могли їх включити в обїжник про святкування 75-ліття УПН і розіслати всім краям. Поси.тайте Ваші думки, пляни, міркування на наші адреси. Чекаємо на відгук!

ГОТУЙСЬ!

**ГОЛОВНІ БУЛАВНІ УПН
ПРОВІДНИКИ ОРЛИНОГО КРУГА:**

**С. О. Олесь Сливинський
308 CLENDENAN AVE
TORONTO ON M6P 2X3
CANADA**

**С. О. Таня Онищук
2 RAVENSBORNE CRES
ETOBICOKE ON M9A 2A6
CANADA**

ЗМІСТ

ВІД РЕДАКЦІЇ.....	1
СІРИЙ ОРЕЛ МІКО – ЕМІЛЬ ГРИМАЛЯК – Старий Орел.....	2
МУДРІСТЬ СІРИХ ОРЛІВ: Де шукати матеріалів до ройових сходин? - С. О. Нана Шука.....	4
ЩО РОЗКАЖЕМО НОВАЦТВУ?	
Жар птиця – Б. Данилович.....	5
Краплина роси – Бр. Святослав Олексій.....	6
Два брати – С. О. Іван Нагірний.....	7
МАЙСТРУЄМО	
Ройовий або гніздовий тотем з дерева – С. О. Денис Беднарський.....	8
Маски – С. О. Денис Беднарський.....	9
Іграшки з жолудів.....	10
ДІТИ СПІВАЮТЬ	
Дощик плеще.....	11
Боже, на землю нашу поглянь - О. Нижанківський.....	12
Розпрощався стрілець.....	12
НОВАЦЬКИЙ ТАНОК: Ходить гарбуз.....	13
ІГРОВИЙ КУТОК	
Театр.....	14
Змагання наперстків.....	14
Роздертий часопис.....	14
Ритм.....	15
Шукачі слова.....	15
Стоноги.....	15
Черевики.....	15
Вечір розваг.....	16
Так само.....	16
Мет диском.....	16
Стріляння.....	16
САМОДІЯЛЬНА ГРА: Кіт, цап і баран.....	17
ІЗ ПРИРОДНИЧОГО ЗАПИСНИКА	
Осінь - О. Кобець.....	19
Лікарські рослини.....	20
Ходить осінь долиною.....	21
РОЗГАДАЙТЕ? - Сестр. Ліда Пруська.....	22
ПРИКАЗКИ.....	23
ЧИ ЗНАЄТЕ, ЩО... – С. О. Стаха Гойдиш.....	24
ВІСТІ З УКРАЇНИ.....	25
ВІСТІ З АРГЕНТИНИ.....	28
ВІСТІ ЗІ З. С. А.....	30
І КАВЕ ЗВІДУСІЛЬ	
Чумацький шлях – Дмитро Павличко.....	31
Ласка.....	31
Осінь - Оксана Крушельницька.....	32
Тев на сторожі – Роман Завадович.....	33
Осінь - Платон Воронько.....	34
Осінь така мила.....	34
Осінній день - Євген Крименко-Іванків.....	34
Пишу до Тебе, Святий Миколаю - Надія Деркач.....	35
Слова хлібороба – С. О. Іван Нагірний.....	36
Найдорожче – Д. Білоус.....	36
Бував книгам лячно – Т. Волгіна.....	36
Хитрий кіт – Ганна Чубач.....	36
Євшан-зілля – Леся Храплива.....	37
Вгадування новинок – Сірий Орел Орест.....	38
ОРЛЯЧА РОЗВАГА.....	39
ПОРАДИ МУДРОЇ СОРОКИ.....	40
З ГНІЗДА БУЛАВНИХ – Для вашої інформації - III стор. обкладинки	